

KLACHTNUMMER: 26.0529

DE KLACHTENCOMMISSIE VOOR GGZ NOORD-HOLLAND-NOORD

HEEFT HET VOLGENDE OVERWOGEN EN GEOORDEELD OMTRENT DE OP 2 JANUARI 2026 BINNENGEKOMEN KLACHT IN HET KADER VAN DE WET VERPLICHTE GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG (WVGZ) VAN:

A.
verblijvende: kliniek B.
van GGZ Noord-Holland-Noord (hierna: de instelling),
hierna te noemen: klager,

tegen

C., klinisch psycholoog,
D., psychiater,
E., sociaal psychiatrisch verpleegkundige,
allen werkzaam bij de instelling,
hierna te noemen: verweerders.

1 VERLOOP PROCEDURE

1.1 Ingekomen stukken

- Klacht, tevens bevattende een schorsingsverzoek, ingediend via de Helpdesk Stichting PVP en ontvangen door de commissie op [...];
- Verweerschrift, gedateerd [...];

De klachtencommissie heeft met toestemming van klager inzage in zijn behandeldossier gehad.

1.2 Behandeling van de klacht

Nu de zorgverantwoordelijke heeft toegezegd te zullen wachten met het toedienen van medicatie totdat de commissie op de klacht van klager heeft beslist, behoeft het schorsingsverzoek geen bespreking meer.

Partijen hebben hun standpunt voor de commissie toegelicht op de zitting van [...]. Aanwezig waren klager, bijgestaan door de patiëntvertrouwenspersoon F. (hierna: pvp), verweerder D., tezamen met G en H. (beiden verpleegkundige).

Op [...] is de beslissing telefonisch aan partijen medegedeeld.

2 STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

2.1 Standpunt klager

Klager maakt bezwaar tegen de aangezegde dwangbehandeling. Klager ervaart bij het gebruik van Abilify (aripiprazol)¹ nare bijwerkingen en maakt zich zorgen of het middel zijn [...] erger zal maken. De dwangmedicatie is hem niet aangezegd door de psychiater, maar door de psycholoog. Klager had eerst gezien willen worden door een psychiater voordat hem zoiets ingrijpends als depotmedicatie zou worden toegediend.

In aanvulling hierop heeft klager op de zitting aangevoerd dat hij anti-medicatie is en bezwaar maakt tegen het gebruik van paliperidon. Klager heeft het middel in het verleden gebruikt en toen vervelende bijwerkingen ervaren, zoals belemmering van zijn [...]. Zijn ambulant psychiater weet van deze bezwaren. Er is dus kennelijk geen contact geweest tussen het behandelteam en zijn ambulant psychiater. Nadat klager was gestopt met het gebruik van paliperidon, heeft hij een aantal jaren goed gefunctioneerd en daarmee bewezen dat hij geen antipsychotica nodig heeft. Klager vindt het bezwaarlijk dat hij de hele opname nog niet is gezien door een psychiater en wil graag in gesprek met een ter zake kundige over de verschillende soorten medicatie en de mogelijke bijwerkingen en risico's in verband met zijn [...]. Klager heeft zijn

¹ Uit het dossier blijkt dat sprake is geweest van depotmedicatie met paliperidon. In het vervolg wordt daarom niet langer gesproken over Abilify, maar over paliperidon.

ambulant psychiater inmiddels ook al een half jaar niet gezien. Als klager toch medicatie moet innemen, dan zou hij liever ZypAdhera/Zyprexa (olanzapine) accepteren. Klager herkent de geschetste signalen omtrent [...] niet; hem is hier ook niets over teruggekoppeld door het ambulant team. Klager heeft ook geen 8:9-brief van de depotmedicatie ontvangen.

De pvp heeft aangevuld dat klager zich verzet tegen het gebruik van antipsychotica en zich in ambulant kader steeds weet te onttrekken aan de toediening van depotmedicatie. In dat verband is volgens de pvp de vraag of het wel effectief is om klager in te stellen op antipsychotica, terwijl hij na ontslag met zekerheid weer zal stoppen met de medicatie.

2.2 Standpunt verweerder

Door verweerders is aangevoerd dat klager bekend is met een bipolaire stoornis type 1, waarbij sprake is van maniforme ontregeling met [...]. Klager is in het kader van een lopende zorgmachtiging gedwongen opgenomen in de instelling wegens een combinatie van psychiatrische en somatische problematiek. Klager was al langere tijd niet therapietrouw en kwam veelvuldig in beeld bij de hulpdiensten in verband met overlast gevend gedrag. Op [...] was klager manisch ontregeld, zeer geagiteerd en ontstond een gevaarlijke situatie door een vlam in de pan, wat hij bagatelliseerde. Bij opname bleek sprake van ernstige somatische [...]. Door het ontbreken van ziekte-inzicht, het weigeren van medicatie en het acute risico voor klagers gezondheid en veiligheid is besloten tot gedwongen opname. Klager is in het verleden succesvol behandeld met paliperidon. Eerder is er overleg geweest met de cardioloog, die concludeerde dat er geen bezwaar was om met paliperidon te starten ondanks klagers hartfalen. Verweerders zijn van mening dat de dwangbehandeling met paliperidon doelmatig, subsidiair en proportioneel is.

In aanvulling hierop heeft verweerder D. op de zitting aangevoerd dat na de vorige opname in [...] de verwachting was dat klager weer zou stoppen met de medicatie. Reeds toen (zo'n drie weken na ontslag) is er contact geweest met de ambulant psychiater, die een sterke wens uitsprak voor behandeling met paliperidon. Ook is er overleg geweest met de cardioloog, die concludeerde dat het gebruik van paliperidon veilig is en dat de risico's voor klager groter zijn bij onbehandeld rondlopen dan bij behandeling met paliperidon. Het ambulant team heeft diverse signalen geuit dat het niet goed ging met klager. Zo waren er zorgen dat klager zijn hartmedicatie niet goed inneemt, weinig [...], en in gevaarlijke situaties belandt. Ook heeft een bewoner uit I. melding bij de politie gemaakt van stalking en bedreiging door klager een heeft klager zich dreigend en denigrerend uitgelaten richting [...] In manische toestand is klager niet in staat voor zijn [...] te zorgen. Dit maakt dat dwangmedicatie met paliperidon gerechtvaardigd is. Bij meer stabilisatie kan worden gesproken over alternatieven. Verweerder D. zegt toe met de ambulant psychiater in gesprek te gaan over ZypAdhera en de wens van klager om met hem te spreken. Als klager het depot in ambulante setting blijft weigeren, is zijn toekomst zorgwekkend. Dan zal klager ofwel steeds door de politie naar de instelling moeten worden gebracht, ofwel regelmatig moeten worden opgenomen. Het klopt dat een psychiater in de instelling niet met klager heeft gesproken over de depotmedicatie. Dat was ook niet noodzakelijk: de ambulant psychiater had reeds zijn wens omtrent de medicatie uitgesproken en klager is wel gesproken door zijn regiebehandelaar, verweester C.. Hij is bezocht door verschillende artsen, die in contact stonden met de psychiater in de achterwacht, de huisarts en het ziekenhuis. Wat betreft de 8:9-brief liep het in deze casus anders dan gewoonlijk, omdat klager zich al met een klacht richting de pvp had gericht voordat de dwangbehandeling feitelijk was aangezegd. Naar aanleiding van de klacht is vervolgens de 8:9-brief opgemaakt. Het kan zijn dat de verwerking daarvan door de[...] niet helemaal goed is verlopen.

3 OVERWEGINGEN EN BEOORDELING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

3.1 Feiten en omstandigheden

Bij de beoordeling van de klacht gaat de commissie uit van de volgende feiten en omstandigheden.

Klager is gediagnosticeerd met een psychische stoornis, te weten een bipolaire stoornis type 1.

De rechtbank Noord-Holland heeft bij beschikking van [...] een zorgmachtiging verleend met een geldigheidsduur van zes maanden, waarin onder meer het toedienen van medicatie als vorm van verplichte zorg nodig werd geacht.

Klager is op [...] in het kader van de verleende zorgmachtiging opgenomen in de instelling.

Op [...] is klager medegedeeld dat de behandelaars, na overleg met verweerder D., willen starten met een paliperidon-depot.

3.2 Beoordeling van de klacht

Op grond van de stukken en het verhandelde op de zitting is de klachtencommissie van oordeel dat dwangbehandeling met paliperidon noodzakelijk is en overweegt daartoe het volgende.

Klager is in het najaar van [...] twee keren kort na elkaar gedwongen opgenomen geweest in de instelling wegens een maniforme ontregeling nadat hij telkens na ontslag is gestopt met de inname van antipsychotica. Gedurende manische episodes is klager niet in staat goed voor zijn lichamelijke gezondheid te zorgen, wat gelet op zijn [...] ernstig gevaar voor zijn leven veroorzaakt. Blijkens de signalen van het ambulant team is daarnaast herhaaldelijk sprake van overlast gevend gedrag en bedreigingen richting [...]. Inname van antipsychotica is naar het oordeel van de klachtencommissie dan ook noodzakelijk ter afwending van ernstig nadeel voor klager en voor anderen. Paliperidon is in het verleden doelmatig gebleken in het stabiliseren van klager en is ook door een cardioloog veilig bevonden in combinatie met klagers hartfalen. Nu het verleden heeft aangetoond dat klager niet in staat is zelfstandig antipsychotica in te nemen en klager zich tijdens de huidige opname opnieuw verzet tegen medicatie, is dwangbehandeling aangewezen. Uit het verhandelde op de zitting blijkt dat het door klager op de zitting aangedragen alternatief voor paliperidon (ZypAdhera/Zyprexa) bij meer stabilisatie onderwerp van gesprek zal zijn. De beslissing is terecht en op goede gronden genomen en voldoet ook aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en (patiënt)veiligheid. Daarmee is de klacht materieel (inhoudelijk) ongegrond.

Echter, de klacht moet op grond van het volgende op formele gronden gegrond worden verklaard. Op grond van artikel 8:9, derde lid, Wvggz rust op de geneesheer-directeur de verplichting klager en zijn advocaat een afschrift van de definitieve beslissing tot het verlenen van verplichte zorg te geven en hen schriftelijk in kennis te stellen van de klachtwaardigheid van de beslissing en de mogelijkheid van advies en bijstand door de pvp. Het betreft hier een wezenlijk voorschrift ter waarborging van de rechtspositie van klager. Klager stelt dat de schriftelijke beslissing tot dwangbehandeling niet aan hem is uitgereikt. Verweerders hebben niet kunnen aantonen dat de 8:9-brief aan klager is uitgereikt en daarvan blijkt evenmin uit de rapportages in klagers behandeldossier. De 8:9-brief in het dossier is ook niet ondertekend door de zorgverantwoordelijke. De instelling heeft daarmee niet voldaan aan haar verplichting. Dat klager wel (tijdig) een klacht heeft ingediend, doet hier niet aan af. Deze omissie leidt ertoe dat de klacht gegrond is.

4 BESLISSING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

De klachtencommissie verklaart de klacht van klager **gegrond**.

Aldus gedaan te K. op [...], verzonden op [...]

Vastgesteld door de volgende commissie:

mr. Ph. Burgers (voorzitter), mr. L.S. Rietdijk (lid-jurist), drs. P. ten Holt (lid-psychiater) (leden), bijgestaan door A. van der Werff (ambtelijk secretaris).

Namens deze,

mr. Ph. Burgers,
voorzitter

Beroep

De Wvggz geeft betrokkene (klager), diens vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene de mogelijkheid om binnen 6 weken na de uitspraak van de commissie een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift in te dienen bij de rechter van rechtbank Noord-Holland, gelegen aan de Kruseman van Eltenweg 2, 1817 BC Alkmaar.

DEZE UITSPRAAK WORDT TOEGEZONDEN AAN:

A., client
F., PVP
J., advocaat

GGZ Klachtencommissie voor Noord-Holland-Noord

K., Geneesheer directeur
GGZ Noord-Holland-Noord (zorgaanbieder)
D., zorgverantwoordelijke
Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.